

**ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา
English Proficiency of Master's Degree Students to be Graduating
from National Institute of Development Administration**

นัชชยา เอลยทรัพย์*

Natchaya Chalaysap, Ph.D.

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นผลการวิจัยความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาโทภาคปกติใน 8 คณะ/โครงการ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่กำลังเรียนวิชาของหลักสูตรในภาคสุดท้ายจำนวน 198 คน โดยวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษ 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน พบว่านักศึกษายู่ในระดับพอใช้ถึงดีมาก 57.6% ระดับต้องปรับปรุง 24.8% และยังไม่สามารถใช้ไม่ได้ 17.7% แสดงว่าความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษายังต้องการการพัฒนาอีกมาก เมื่อเปรียบเทียบทุกคณะ/โครงการในภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .001 เมื่อเปรียบเทียบรายทักษะ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในทักษะการฟัง อ่านและเขียน แต่ไม่พบในทักษะการพูด นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม จำนวนวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนในระดับปริญญาตรี/โท และจำนวนครั้งของการอบรม/กวดวิชาภาษาอังกฤษก่อนและระหว่างศึกษาปริญญาโท มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับความสามารถภาษาอังกฤษ แต่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($r = .24, .20$ และ $.14$ ตามลำดับ)

* รองศาสตราจารย์ คณะภาษาและการสื่อสาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Abstract

This research article examined the English language proficiency or ability of 198 randomly selected NIDA students in eight schools/graduate programs who were in the last semester of coursework enrollment. The four English language skills—listening, speaking, reading, and writing—were measured. It was found that 57.6 per cent had a fair to good English ability, 24.8 per cent needed improvement, and 17.7 per cent were very poor in English. This indicated that it was necessary for NIDA to develop its students' English skills. When the students in all schools/graduate programs were compared, a significant difference in the overall English ability was found at the .001 level. To be specific, they were found to have different ability in listening, reading, and writing skills, but not in speaking. Besides, it was found that GPA, number of English courses taken in the undergraduate and graduate levels, and frequency of attending English training courses before and during studying at NIDA were positively related to their English ability, although such relationships were found to be low. ($r = .24, .20, \text{ and } .14$, respectively).

ความเป็นมา

การวัดทักษะภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ในวงการศึกษาระดับสูงในปัจจุบัน และในการรับคนเข้าทำงานหลายตำแหน่งที่ต้องการความรู้ภาษาอังกฤษ ปกติสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จะมีการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็นตัวชี้วัดในการเข้าศึกษาต่อแทบทั้งนั้น เนื่องจากผู้ที่มีความสามารถในสาขาวิชาเอกต่าง ๆ ที่มีทักษะภาษาอังกฤษดี เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นเมื่อรับเข้าศึกษาแล้วสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มักมีหลักสูตรเสริมพื้นฐานภาษาอังกฤษให้นักศึกษาที่ยังอ่อนภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถอ่านตำราภาษาอังกฤษได้เป็นหลัก อย่างไรก็ตามในปัจจุบันการเรียนภาษาอังกฤษเพียงเพื่อให้อ่านตำราได้ไม่เพียงพอ สถาบันการศึกษาจะต้องคำนึงถึงการผลิตคนเข้าสู่ตลาดแรงงานด้วย ยิ่งปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (globalization) และการค้าเสรี (free trade) ภาษาอังกฤษสำหรับคนทำงานยังมีความสำคัญมาก แต่ที่น่าสังเกตคือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ยังไม่มีการทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษา ปล่อยให้นักศึกษาไปเพิ่มเติมทักษะด้านนี้ด้วยตนเอง เพิ่มเติมจากวิชาในสาขาวิชาเอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรปริญญาโท ทำให้นักศึกษาหลายสถาบันที่จบออกไปมีคุณภาพด้านภาษาอังกฤษต้อยกว่านักศึกษาที่จบหลักสูตรปริญญาตรีที่สอนเป็นภาษาต่างประเทศ ดังนั้นบางครั้งจึงได้รับเงินเดือนไม่สูงเท่าผู้ที่จบปริญญาตรีสาขาเดียวกันที่มีความรู้ภาษาอังกฤษที่ดีกว่า ด้วยเหตุนี้สถาบันการศึกษาระดับสูงจึงควรหันมาสนใจพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับความรู้ในสาขาวิชาเอกของนักศึกษาด้วย

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยเน้นด้านสังคมศาสตร์ การบริหารการพัฒนา กองแผนงานของสถาบันเคยศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อนักศึกษาที่เป็นผลผลิตของสถาบัน โดยเทียบกับผู้ที่จบการศึกษาจากสถาบันอื่น ๆ และทักษะภาษาอังกฤษเป็นเรื่องหนึ่งที่ทำให้นายจ้างประเมิน ซึ่งพบว่า นายจ้างส่วนใหญ่ประเมินว่านักศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ยังด้อยคุณภาพด้านทักษะภาษาอังกฤษ (กองแผนงาน, 2545) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า เป็นการสมควรแก่เวลาที่จะต้องศึกษาว่า นักศึกษาที่จบการศึกษาจากสถาบันมีความรู้ความสามารถภาษาอังกฤษในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถภาษาอังกฤษ 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนของนักศึกษาปริญญาโทที่กำลังศึกษาในภาคที่ 4 (ภาคที่เรียน coursework เป็นภาคสุดท้าย) ในทุกหลักสูตรภาคปกติ (สอนในเวลาราชการ) ของทุกคณะ/โครงการในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อการสอน ทั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบความสามารถภาษาอังกฤษของนักศึกษาต่างหลักสูตรหรือสาขาวิชาว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ เนื่องจากเกณฑ์คะแนนภาษาอังกฤษที่ใช้ในการรับเข้าศึกษาของคณะ/โครงการต่าง ๆ แตกต่างกัน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถภาษาอังกฤษของนักศึกษาและตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ในภาคการศึกษาที่ผ่านมา จำนวนวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนในระดับปริญญาตรี/โท และ จำนวนครั้งของการทวนวิชา/อบรมภาษาอังกฤษก่อนเข้าศึกษาและระหว่างที่ศึกษาในสถาบัน
3. เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนภาษาอังกฤษทักษะต่าง ๆ ของนักศึกษาในภาพรวม

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่สังกัดคณะ/โครงการต่างกัน มีความสามารถภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน
2. คะแนนเฉลี่ยสะสมใน 3 ภาคการศึกษาที่ผ่านมาของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับความสามารถภาษาอังกฤษของนักศึกษา
3. จำนวนวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนในระดับปริญญาตรี/โท มีความสัมพันธ์กับความสามารถภาษาอังกฤษของนักศึกษา
4. จำนวนครั้งของการทวนวิชาหรือการฝึกอบรมภาษาอังกฤษก่อนเข้าศึกษาและระหว่างศึกษาในสถาบัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถภาษาอังกฤษของนักศึกษา

คำนิยามเชิงปฏิบัติการ

ความสามารถภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) **ความสามารถด้านการฟัง** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจข่าวทั่วไปและบทสนทนาในลักษณะสัมภาษณ์ โดยสามารถเลือกคำตอบจากตัวเลือก 4 ตัวเลือกได้ถูกต้อง และ ความสามารถในการจดรับฝากข้อความทางโทรศัพท์ ความเข้าใจประกาศกำหนดการเดินทางของสายการบินที่ทำอากาศยาน และการฟังเนื้อเรื่องยาวที่บรรยาย โดยสามารถเติมคำที่ได้ยินลงในช่องว่างได้ถูกต้อง (listening recall) โดยทั้ง 3 ประเภทหลังนักศึกษาต้องเขียนคำหรือข้อความลงในช่องว่างด้วยตนเอง

(2) **ความสามารถด้านการพูด** หมายถึง ความสามารถในการสนทนาในชีวิตประจำวัน (everyday english) โดยสามารถพูดเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว เมืองที่ต้องการท่องเที่ยว การให้เหตุผลแสดงความคิดเห็นในเรื่องทั่วไป เช่น การแก้ปัญหาจราจร เป็นต้น ประเด็นที่วัดความสามารถด้านนี้มี 5 ประเด็นคือ การออกเสียง (pronunciation or accent) ไวยากรณ์ (grammar) ศัพท์ (vocabulary) ความคล่อง (fluency) และความเข้าใจ (comprehension) ซึ่งอาจารย์เจ้าของภาษาประเมินและให้คะแนนตามตารางประเมิน (marking scheme) ที่มีผู้จัดทำไว้ และใช้เป็นเกณฑ์ในการทดสอบพูดในคณะภาษาและการสื่อสาร

(3) **ความสามารถด้านการอ่าน** หมายถึง ความสามารถในการคาดเดาคำเนื้อหาและคำเชื่อมบางคำที่เว้นไว้ในเนื้อเรื่องที่ให้อ่าน โดยอาศัยบริบทเป็นเครื่องช่วย คำที่เว้นไว้ให้เติมสามารถเลือกได้จากตัวเลือก 4 ตัวเลือก นอกจากนี้การวัดความสามารถในการอ่านยังใช้รูปแบบของการตอบคำถามสั้น ๆ ที่ผู้สอบดึงคำตอบออกมาจากประโยคยาวซับซ้อนที่กำหนดให้อ่าน

(4) **ความสามารถด้านการเขียน** หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรียงความ เพื่อแสดงความคิดเห็น 1 เรื่อง โดยเลือกจาก 2 เรื่องที่กำหนดให้คือ

1. The present government has declared a war against poverty. Therefore, it has announced a policy that there will be no poor people in Thailand within six years. Do you think this is

possible? Express your opinion on the policy. Give reasons and examples to support your view.

2. Many people say that students today are not as smart as those in the past. Do you agree with the idea? Express your opinion on this issue. Give reasons and examples to support your view.

ความยาวที่กำหนดไว้คือประมาณ 250 คำ โดยเรียงความจะต้องมีเนื้อหาสาระ (content) พอเพียง มีการเรียบเรียงที่ดี (organization) ใช้คำศัพท์ถูกต้องและเหมาะสม (vocabulary) มีการใช้ภาษาที่เหมาะสม (language use) และการใช้ระบบการเขียน (mechanics) ที่ถูกต้อง แต่ละประเด็นที่กล่าวมานี้เป็นประเด็นที่มีคะแนนกำหนดไว้ในตารางประเมินของ Jacobs และคณะ (Jacobs, 1981) ให้อาจารย์เจ้าของภาษาเป็นผู้ตรวจ นอกจากนี้ความสามารถด้านการเขียนยังวัดจากผลคะแนนที่ได้จากการระบุที่ผิดพลาดไวยากรณ์และการใช้ภาษา (error identification) โดยมีตัวเลือกให้เลือก 4 ตัวเลือกได้ถูกต้องอีกด้วย

สำหรับตัวข้อสอบแต่ละทักษะ และตารางประเมินการพูดและการเขียนเรียงความ สามารถหาอ่านได้ที่งานวิจัยฉบับสมบูรณ์ภายใต้ชื่อเรื่อง "ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณะ/สำนักต่าง ๆ ที่กำลังจะจบการศึกษา" (ณัฐชยา เกลยทรัพย์, 2547)

ขอบเขตและข้อจำกัดทางการวิจัย

ในการวิจัยตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่วัดจากแบบทดสอบในการวิจัยครั้งนี้ คณะ/โครงการที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างสังกัดคะแนนเฉลี่ยสะสมในช่วง 3 ภาคการศึกษาที่ผ่านมาที่สถาบัน จำนวนวิชาภาษาอังกฤษที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาตรีและโท จำนวนครั้งของการทวนวิชา/อบรมภาษาอังกฤษก่อนเข้าศึกษาและระหว่างเข้าศึกษาในสถาบันเท่านั้น ส่วนตัวแปรอื่นได้แก่ เพศ อายุ ประเภทของสถานศึกษาในระดับปริญญาตรี และคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงาน และเกณฑ์คะแนนต่ำสุดภาษาอังกฤษในแต่ละคณะ/โครงการรับเข้าศึกษา ไม่ได้ทำการศึกษา

ทั้งนี้เพราะการรับเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโททุกหลักสูตรของสถาบันเปิดกว้างให้ ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาจากทุกสถาบัน ไม่จำกัดเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และไม่ได้พิจารณาคะแนนเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรี ยกเว้นกรณีเกียรตินิยม

ในการวิเคราะห์จุดอ่อนหรือข้อผิดพลาดภาษาอังกฤษของนักศึกษา เป็น การวิเคราะห์ในภาพรวมในทุกทักษะ ไม่ลงในรายละเอียดในรายข้อของแบบ ทดสอบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพด้านภาษาอังกฤษของ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพราะจะทำให้ทราบว่า มหาวิทยาลัย ของสถาบันที่จะจบออกไปสู่ตลาดแรงงานมีความสามารถภาษาอังกฤษมากน้อย เพียงใด ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอน และเตรียมความพร้อมด้าน ภาษาอังกฤษให้นักศึกษา เพื่อสถาบันจะได้ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพออกไปรับใช้ ชาติในยุคไร้พรมแดนต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

ทักษะภาษาและองค์ประกอบ ทักษะภาษาเป็นทักษะที่ซับซ้อน แบ่งเป็น 4 ทักษะหลักคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยมีองค์ประกอบ 4 อย่างคือ

1. โครงสร้างทางไวยากรณ์ (structure) สำหรับทุกทักษะ
2. คำศัพท์ (vocabulary) สำหรับทุกทักษะ
3. ระบบเสียง (phonology) สำหรับทักษะการฟังและการพูด และ ระบบการเขียน การสะกดตัว (orthography) สำหรับทักษะการอ่านและการเขียน
4. อัตราและความคล่องในการใช้ทักษะ (rate and general fluency) สำหรับทักษะการพูดและการเขียน

ทั้ง 4 องค์ประกอบนี้ ได้ถูกนำไปใช้ในการวางแผนสร้างข้อสอบ Harris (1969) กล่าวว่าการทดสอบนั้น โครงสร้างทางไวยากรณ์ในการฟังและพูดเป็น เรื่องเดียวกัน ส่วนโครงสร้างทางไวยากรณ์ในการอ่าน และการเขียนก็ถือเป็นเรื่อง

เดียวกันเช่นกัน แต่จะมีความแตกต่างระหว่างศัพท์ที่ใช้ในการพูดและการเขียน ซึ่งเรียกว่า "active vocabulary" และศัพท์ที่สามารถเข้าใจได้เมื่อได้ยินหรืออ่าน ซึ่งเรียกว่า "passive vocabulary" ซึ่งศัพท์ประเภทหลังนี้มีจำนวนมากกว่า เพราะรวมศัพท์ที่ผู้ฟังและผู้อ่านเข้าใจ แม้จะไม่ค่อยได้ใช้หรือไม่เคยใช้เลยก็ตาม ดังนั้น Harris จึงเสนอให้วัดทักษะภาษาใน 6 เรื่องแยกจากกันคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โครงสร้างทางไวยากรณ์ และศัพท์ แม้ความคิดดังกล่าวจะมีมาตั้งแต่สมัยของ Harris แต่ปัจจุบันก็ยังนิยมกันอยู่

แนวคิดทฤษฎีการทดสอบภาษาต่างประเทศ การพัฒนาด้านการทดสอบภาษาได้รับอิทธิพลจากแนวโน้มในการสอนภาษา นั่นคือ เมื่อลักษณะการเรียนรู้เปลี่ยนไปอันเนื่องมาจากอิทธิพลของแนวคิดทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และจิตวิทยา ก็ทำให้แนวคิดในการทดสอบภาษาเปลี่ยนไปด้วย โดยเมื่อจำแนกแนวทางในการทดสอบตามอิทธิพลของแนวคิดดังกล่าว สามารถแบ่งได้เป็น 2 แนวทาง คือ

1. แนวทางการทดสอบประเด็นย่อย (Discrete-point testing approach)
2. แนวทางการทดสอบแบบบูรณาการ (Integrative testing approach)

แนวทางการทดสอบประเด็นย่อย เน้นวัตถุวิสัย (objectivity) หรือความตรงของเนื้อหา (validity) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ของข้อสอบ มีการนำสถิติมาใช้ในการสร้างข้อสอบและวัดผลด้านภาษา รูปแบบ (format) ที่นิยมใช้กันคือ ข้อสอบแบบมีตัวเลือก (multiple choice) (Spolsky, 1978) ต่อมาแนวโน้มในการสอนภาษาเปลี่ยนไป เน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมากกว่าที่จะสอนโครงสร้างภาษาที่ไม่อยู่ในบริบท จึงมีการเปลี่ยนจุดเน้นทางการสอนภาษาจากการสอนโครงสร้างภาษามาเป็นการใช้ภาษา ดังนั้นการทดสอบจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกัน เพราะการทดสอบประเด็นย่อยไม่เพียงพอในการวัดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาของผู้เรียน แนวทางในการทดสอบแบบใหม่นี้ เรียกว่า แนวทางการทดสอบแบบบูรณาการ ซึ่ง Carroll (1961) เป็นคนแรกที่เสนอวิธีนี้ โดยรูปแบบ (format) ที่ใช้ทดสอบภาษาได้แก่ การบอกจุด (dictation) การเว้นช่องว่างอย่างมีระบบสม่ำเสมอ (cloze test) และการสัมภาษณ์ (interview) ความแตกต่างระหว่างข้อสอบที่วัดประเด็นย่อย ซึ่งนิยมกันในสมัยที่ Audio-lingual Approach กำลังรุ่งเรือง และข้อสอบที่วัดแบบบูรณาการ คือ คำตอบต่อคำถามที่ว่า "การรู้

ภาษาคืออะไร" หรือ "จะทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความสามารถนั้นได้อย่างไร" หากเป็นแนวคิดแบบแรก จะตอบคำถามดังกล่าวว่า "การรู้ภาษา" หมายถึง การรู้ องค์ประกอบต่าง ๆ ของภาษา ได้แก่ sound segments, sentence patterns และ lexical items ดังนั้นความสามารถทางภาษาคือ ความรู้ในประเด็นรายละเอียด ขององค์ประกอบที่กล่าวมานี้ แนวทางนี้เชื่อว่าเนื้อหาของข้อสอบควรได้มาจากการ วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาแม่และภาษาต่างประเทศที่ทดสอบ (contrastive analysis) ตรงกันข้าม แนวทางแบบบูรณาการ มองว่า การรู้ภาษาเป็นเรื่องของ ความสามารถในการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ (functions) เช่น รู้ภาษาฝรั่งเศส เพียงพอที่จะอ่านหนังสือพิมพ์ได้ เป็นต้น (Rajatanun, 1995: 37)

เทคนิคและรูปแบบในการออกข้อสอบทักษะภาษาอังกฤษและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Weir (1990) กล่าวว่า การตัดสินใจว่ารูปแบบ (format) ใดเหมาะสมใน การสร้างข้อสอบนั้นต้องคำนึงถึงความตรงของเนื้อหา (validity) ความน่าเชื่อถือ (reliability) และประสิทธิภาพ (efficiency) ซึ่งประการหลังหมายถึง ต้นทุนใน การสร้างและการจัดสอบ

การทดสอบการอ่าน cloze test เคยได้รับความนิยมอยู่พักใหญ่ แต่ต่อ มาได้รับการวิจารณ์ว่า เป็นแบบทดสอบที่วัดได้เพียงภาพรวมของความสามารถ ด้านภาษา (overall proficiency) ไม่สามารถวัดลงลึกที่ทักษะได้ จึงมีผู้เสนอ รูปแบบข้อสอบที่เป็นทางเลือก (Weir, 1993: 77-90) อาทิ การเติมคำในช่องว่างที่ ผู้สร้างข้อสอบเลือกเว้นช่องว่างเองตามที่คิดว่าเหมาะสม (selective deletion gap filling) ซึ่ง Weir เสนอให้ใช้ควบคู่กับรูปแบบการตอบคำถามสั้น ๆ (short-answer questions) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้นำทั้ง 2 รูปแบบมาใช้สร้างข้อสอบการ อ่าน สำหรับทางเลือกอื่น ๆ เช่น C-test (ลักษณะเดียวกับ cloze test แต่จะเว้น ทุกคำที่ 2 โดยยังเก็บตัวสะกดครั้งแรกของคำที่เว้นไว้ให้ผู้สอบเติมจนครบ) ไม่เป็นที่ นิยมใช้เพราะเหมือนการเล่นต่อภาพ และอีกทางเลือกคือ รูปแบบการเติมคำตอบ ในรูปแบบภูมิหรืออื่น ๆ (information transfer tests) ก็มีข้อจำกัด นั่นคือ หา passage ในการออกข้อสอบได้ยาก อาจต้องดัดแปลงภาษาภายในตัวเรื่อง ทำให้ ลักษณะภาษาผิดไปจากต้นฉบับ ในการวิจัยครั้งนี้แบบทดสอบการอ่านแบ่งเป็น

2 ตอนคือ selective deletion gap-filling จำนวน 50 คำ และการตอบคำถามสั้นจากประโยคที่ให้อ่าน (short answer) จำนวน 10 คำถาม

การทดสอบการฟัง ในอดีตจะเน้นความสามารถในการจำแนกหน่วยเสียง (phonemes) stress และ intonation pattern และมีการทดสอบความเข้าใจโดยใช้แบบทดสอบที่มีตัวเลือก (multiple choice) แต่ปัจจุบันเน้นการทดสอบความเข้าใจในบริบท (contextualized test) และไม่นิยมการทดสอบความเข้าใจโดยให้เขียนสรุป Weir เสนอให้ใช้คำถามแบบตอบสั้น ๆ และรูปแบบที่เป็นทางเลือกที่เรียกว่า information-transfer อย่างไรก็ตามเขาได้พูดถึงการทดสอบทางอ้อมที่นิยมใช้ในการสอบทักษะการฟัง 2 แบบ ได้แก่ การบอกจด (dictation) และการฟังเทปโดยให้ผู้สอบเติมคำเนื้อหาที่ผู้สร้างข้อสอบเลือกเอาไว้ (listening recall) แต่วิธีแรกมีจุดอ่อนคือ ปัญหาในการตรวจและการวัดความสามารถได้เฉพาะบางลักษณะเท่านั้น สำหรับวิธีหลังนี้ Weir กล่าวว่า สามารถวัดความเข้าใจในเรื่องที่ให้ฟังโดยรวมได้ดีกว่า แต่ไม่สามารถบอกได้ว่า ผู้ฟังเข้าใจประเด็นหลัก และรายละเอียดของเรื่องได้หรือไม่

ด้วยเหตุนี้ แบบทดสอบการฟังจึงควรมีรูปแบบหลากหลาย เพื่อวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาที่ควรวัด ในข้อสอบที่สร้างขึ้นเพื่องานวิจัยชิ้นนี้ จึงมีทั้งการฟังข่าว ซึ่งให้ตอบคำถามโดยมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก การจดรับฝากข้อความทางโทรศัพท์ การเติมคำลงในช่องว่างเกี่ยวกับเที่ยวบินต่าง ๆ และการเติมคำในช่องว่างแบบ listening recall

การทดสอบการพูด Davies (1981: 119-120) ได้พูดถึงสถานการณ์ในการทดสอบการพูดไว้ 9 ลักษณะด้วยกัน คือ การสัมภาษณ์ การอภิปรายกลุ่ม การสัมภาษณ์ การพูดบรรยาย การท่องจำเพื่อมาพูด กิจกรรมกลุ่มในลักษณะของการเล่นละคร การโต้ว่าที่ การอ่านออกเสียง และการกล่าวคำปราศรัยโดยทั่วไป โดยความสามารถของผู้เรียนสามารถประเมินได้ในทุกสถานการณ์ที่กล่าวมา ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์โดยอาจารย์เจ้าของภาษา 2 คน ต่อนักศึกษา 1 คน ใช้เวลาสอบ 10 นาที โดยมีรายการหัวข้อและคำถามเกี่ยวกับชีวิตประจำวันให้ผู้สัมภาษณ์เลือกถาม ได้แก่

1. My favorite
2. Personal life
3. Life experience
4. Handling problems
5. Future career
6. Education
7. News or talks of the town
8. Preference
9. Directions/locations
10. Travel
11. Opinions and beliefs

ในการประเมินความสามารถในการพูด ได้ใช้ตารางประเมิน profile สำเร็จรูปที่คณะภาษาและการสื่อสารสร้างไว้เป็นมาตรฐานในการประเมินการพูด ซึ่งครอบคลุมเรื่องการออกเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ ความคล่องในการพูด และความเข้าใจ

การทดสอบการเขียน มี 2 ลักษณะ (Hamp-Lyons, 1991) คือ การทดสอบประเด็นย่อย (discrete point test) ได้แก่ ไวยากรณ์ ศัพท์ ระบบการเขียน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น และการเขียนเรียงความ (essay writing test) ในการประเมินงานเขียนเรียงความ นิยมให้มีตรวจมากกว่า 1 คน โดยกำหนดประเด็นที่จะประเมินไว้ ซึ่งต่อมามีผู้สร้างตารางประเมินเพื่อนำมาใช้ในการนี้ เช่น ตารางประเมิน profile ของ Jacobs และคณะ (1981)

ในการวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ทั้ง 2 ลักษณะคือ การทดสอบประเด็นย่อย ใช้วิธีให้นักศึกษาระบุที่ผิดในประโยคที่เขียนเส้นใต้ตัวเลือกไว้ 4 ที่ (error identification) จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที และการเขียนเรียงความ 1 เรื่อง จำนวน 250 คำในเวลา 45 นาที โดยให้เลือก 1 ใน 2 หัวข้อ ในการประเมินงานเขียน ได้ขอให้อาจารย์เจ้าของภาษา 3 คนเป็นผู้ประเมิน โดยใช้ตารางประเมิน profile ของ Jacobs และคณะ (1981) โดยมีค่าความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน (interrater reliability) เท่ากับ .86

การใช้ระบบอิงกลุ่ม (norm-referencing) และระบบอิงเกณฑ์ (criterion-referencing) นอกจากความแตกต่างของแนวคิดการทดสอบแบบประเด็นย่อย และแนวคิดการทดสอบแบบบูรณาการจะมีความสัมพันธ์กับคำตอบต่อคำถามว่า การรู้ภาษาคืออะไรแล้ว อีกอย่างที่แตกต่างกันคือ การประเมินความสามารถทางภาษา โดยฝ่ายที่ใช้ระบบอิงกลุ่มจะเปรียบเทียบคะแนนของผู้สอบคนนั้น ๆ กับคะแนน

ของผู้สอบคนอื่น ๆ ที่ทดสอบโดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกัน ผลที่ได้จะอยู่ในลักษณะอันดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Vallette, 1977) ส่วนฝ่ายที่ใช้ระบบอิงเกณฑ์นั้น Popham (1978) ได้นิยามแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดสถานภาพความสามารถทางภาษาของบุคคลโดยอิงอยู่กับลักษณะพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี (a well-defined behavioral domain) นั่นคือ ความหมายของคะแนนจะอิงอยู่กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และไม่ผูกติดกับคะแนนของผู้สอบอื่น ๆ โดยอาจใช้คะแนนที่เจ้าของภาษาทำได้เป็นเกณฑ์ก็ได้

จากแนวโน้มการหันมานิยมระบบอิงเกณฑ์ ทำให้มีผู้สร้าง scale และกำหนดคะแนนในการวัดทักษะภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพูดและการเขียน scale (Brindley, 1986; Cziko, 1981 และ Hauptman et al., 1985) ซึ่งได้มีผู้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละแห่งจนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม การจะใช้ระบบอิงกลุ่มหรืออิงเกณฑ์ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้สร้างข้อสอบ หากต้องการนำผลสอบไปใช้ในการจัดลำดับ (placement test) เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาหรือเข้าทำงาน ใช้ระบบอิงกลุ่มอาจเหมาะสมกว่า แต่ถ้าวัดความสามารถของแต่ละบุคคลโดยไม่สนใจผู้อื่น (proficiency test) ก็ควรใช้ระบบอิงเกณฑ์ ซึ่งระบบนี้มักใช้ในการดูความก้าวหน้าในการเรียน การให้เกรดหรือวัดสัมฤทธิ์ผลในการเรียน (achievement test) (Bachman, 1990: 211)

งานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการวัดความสามารถของบุคคลแต่ละคน โดยไม่สนใจผู้สอบรายอื่น (proficiency test) จึงใช้ระบบอิงเกณฑ์ โดยแบ่งเป็น 7 ระดับดังนี้

85% ขึ้นไป	ดีมาก	52-59%	พอใช้
76-84%	ดี	44-51%	ต้องปรับปรุง
67-75%	ค่อนข้างดี	0-43%	ยังใช้ไม่ได้
60-66%	ปานกลาง		

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาโทภาคปกติของคณะ/โครงการต่าง ๆ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ทำการเก็บข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 2/2546 ระหว่างเดือนมกราคมถึง

เมษายน 2547 ประชากรในการวิจัยมีทั้งสิ้น 431 คน จาก 8 คณะ/โครงการที่มีหลักสูตรที่สอนเป็นภาษาไทย และมีนักศึกษากำลังเรียนภาคที่ 2/2546 เป็นภาคที่ 4 หรือเรียน coursework ภาคสุดท้าย ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยกำหนดโควตาไว้คณะ/โครงการละ 30 คน ถ้าคณะใดมีนักศึกษาจำนวนน้อยกว่าก็จะให้นักศึกษาทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่าง อย่างไรก็ตามในบางคณะไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ครบ 30 คน จึงมีนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 198 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

คณะ/โครงการ	นักศึกษาทั้งหมด	นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
1. รัฐประศาสนศาสตร์ (รศ.)	90	26
2. บริหารธุรกิจ (บธ.)	48	30
3. เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (พศ.)	31	16
4. สถิติประยุกต์ (สป.)	129	30
5. พัฒนาสังคม (พค.)	22	22
6. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ทม.)	30	25
7. เทคโนโลยีการบริหาร (ทบ.)	52	28
8. การจัดการสิ่งแวดล้อม (จส.)	29	21
รวม	431	198

นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างคิดเป็น 45.94% ของประชากรนักศึกษาทั้งหมด
 ใน 8 คณะ/โครงการ

วิธีการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่

1. ข้อสอบวัดระดับความสามารถภาษาอังกฤษทักษะฟัง อ่าน และเขียน ใช้เวลาสอบ 3 ชั่วโมง (ผู้สนใจทำอ่านได้ที่รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์)
2. รายการหัวข้อและคำถามเรื่องในชีวิตประจำวัน สำหรับทดสอบการพูดโดยการสัมภาษณ์ของอาจารย์ชาวต่างประเทศ 2 คนต่อนักศึกษา 1 คน

ในการสอบทุกทักษะ ผู้วิจัยให้คณะ/โครงการแจ้งนักศึกษาว่า ไม่จำเป็นต้องเตรียมตัวเพื่อการสอบครั้งนี้ ทั้งนี้เพื่อวัดความสามารถแท้จริง

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากอธิการบดีถึงคณบดี/ผู้อำนวยการสำนักที่เปิดสอนหลักสูตรปริญญาโท เพื่อขอความร่วมมือส่งรายชื่อศึกษามาทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ง่ายที่สุด ในการจัดสอบนั้นนักศึกษาทุกคณะ/โครงการไม่สามารถมาสอบพร้อมกันในวันเดียวได้ เนื่องจากว่างไม่ตรงกัน จึงต้องจัดสอบหลายครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอบพูด อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเชื่อว่าข้อสอบไม่น่าจะรั่ว เพราะนักศึกษาไม่ได้ประโยชน์อะไรจากผลคะแนนที่เหนือกว่าคนอื่น อีกทั้งนักศึกษาไม่จำเป็นต้องช่วยเพื่อนให้ได้คะแนนมาก ลักษณะข้อสอบก็ไม่ใช้จะจดจำไปบอกใครได้ง่าย ๆ ผลคะแนนที่ออกมาเป็นเครื่องยืนยันได้อีกอย่างหนึ่งว่า ข้อสอบไม่น่าจะรั่ว และนักศึกษาหลายคนอยากทราบความสามารถแท้จริงของตนและมารขอคะแนนเมื่อตรวจเสร็จ

ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

ภูมิหลังของนักศึกษา นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (60.1%) และเป็นโสด (95.5%) จบจากมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ (60.6%) และเข้าศึกษาในกรณีปกติ คือผ่านการสอบคัดเลือก (74.2%) ครั้งหนึ่ง (50.0%) อายุระหว่าง 22-25 ปี โดยอายุต่ำสุด 22 ปี และสูงสุด 48 ปี ส่วนใหญ่ (55.5%) เคยเรียนภาษาอังกฤษระหว่างศึกษาระดับปริญญาตรี/โท 4-5 วิชา ประมาณ 32.8% เคยเรียน 1-3 วิชา นักศึกษาส่วนใหญ่ (51.1%) เคยเข้ารับการอบรม/กวดวิชาภาษาอังกฤษ 1-3 ครั้ง และเกือบครึ่ง (46.0%) ไม่เคยเข้ารับการอบรม/กวดวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ในช่วง 3 ภาคการศึกษาที่ผ่านมาอยู่ในระดับใกล้เคียงกันทุกคณะ โดยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (mean) ค่ามัธยฐาน (median) และค่าฐานนิยม (mode) เท่ากันคือ 3.4

ระดับความสามารถภาษาอังกฤษ 4 ทักษะ ความสามารถภาษาอังกฤษแต่ละทักษะและในภาพรวมของแต่ละคณะ/โครงการ ดูได้จากตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะ/โครงการต่าง ๆ ในแต่ละทักษะและในภาพรวม

คณะ/โครงการ	จำนวน นักศึกษา (n = 198)	ทักษะ									
		ฟัง (คะแนน 15%)		พูด (คะแนน 20%)		อ่าน (คะแนน 35%)		เขียน (คะแนน 30%)		ทุก ทักษะ	คะแนน (100)
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. รัฐประศาสนศาสตร์	26	7.2	1.9	13.2	2.9	16.7	4.1	16.4	3.3	52.9	9.6
2. บริหารธุรกิจ	30	8.2	1.7	13.2	2.4	19	4.0	17.5	2.6	58.0	7.7
3. พัฒนาการเศรษฐกิจ	16	8.1	1.7	13.3	2.1	15.9	3.0	18.0	2.4	55.3	6.9
4. สถิติประยุกต์	30	6.2	1.4	11.3	2.5	14.4	4.2	14.9	3.1	47.5	9.0
5. พัฒนาสังคม	22	6.3	2.2	11.9	2.4	15.8	4.5	14.4	3.2	48.5	9.9
6. ทรัพยากรมนุษย์	25	6.8	1.8	13.1	2.8	15.8	4.8	14.4	3.8	50.4	10.9
7. เทคโนโลยีการบริหาร	28	7.5	1.3	13.4	2.2	17.8	3.0	17.0	2.3	56.0	6.9
8. การจัดการสิ่งแวดล้อม	21	7.2	1.9	13.2	2.2	16.2	4.0	16.1	2.3	52.8	8.4
รวม	198	7.2	1.8	12.9	2.5	16.5	4.2	16.0	3.1	52.7	9.4

คณะที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในภาพรวมคือ คณะบริหารธุรกิจ ซึ่งได้ 58.0% จาก 100% และคณะที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ คณะสถิติประยุกต์ ซึ่งได้คะแนน 47.5% จาก 100% ผลที่ค้นพบไม่น่าแปลกใจ เพราะเกณฑ์คะแนนสอบผ่านภาษาอังกฤษในการสอบคัดเลือกเข้านั้น คณะที่ใช้คะแนนผ่านสูงกว่าคณะอื่นคือคะแนนผ่าน 550 ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจและโครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะที่ใช้คะแนนผ่าน 500 ได้แก่ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ โครงการบัณฑิตศึกษาเทคโนโลยีการบริหาร และสำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม ส่วนคณะที่ใช้คะแนนผ่าน 450 ได้แก่ คณะพัฒนาสังคม และคณะสถิติประยุกต์ ที่น่าสังเกตคือ ลำดับของโครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งคะแนนเฉลี่ยควรจะอยู่ลำดับใกล้เคียงกับคณะบริหารธุรกิจ แต่ตกลงมาเป็นอันดับที่ 6 ในทั้งหมด 8 คณะ/โครงการ

สำหรับระดับความสามารถของนักศึกษาในภาพรวม โดยดูจากช่วง
คะแนนที่เป็นเกณฑ์ (ตารางที่ 2) มีดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษาจากคณะ/โครงการต่าง ๆ ในแต่ละช่วงคะแนน และเปอร์เซ็นต์ของ
นักศึกษาที่อยู่ในช่วงคะแนนต่าง ๆ

คณะ/ โครงการ	จำนวนนักศึกษาในแต่ละช่วงคะแนน							
	จำนวน นักศึกษา	0 - 43% ยังใช้ไม่ได้	44 - 51% ต้องปรับปรุง	52 - 59% พอใช้	60 - 67% ปานกลาง	68 - 75% ค่อนข้างดี	76 - 84% ดี	85% ขึ้นไป ดีมาก
รศ.	26 (100%)	3 (11.5%)	8 (30.8%)	7 (26.9%)	8 (30.8%)	-	-	-
บธ.	30 (100%)	1 (3.3%)	4 (13.3%)	14 (46.7%)	8 (20%)	4 (13.3%)	1 (3.3%)	-
พศ.	16 (100%)	-	6 (37.5%)	5 (31.3%)	5 (31.3%)	-	-	-
สป.	30 (100%)	12 (40%)	7 (23.3%)	9 (30%)	1 (3.3%)	1 (3.3%)	-	-
พค.	22 (100%)	7 (31.8%)	6 (27.3%)	5 (22.7%)	4 (18.2%)	-	-	-
ทม.	25 (100%)	8 (32%)	7 (28%)	3 (12%)	6 (24%)	1 (4%)	-	-
ทป.	28 (100%)	1 (3.6%)	5 (17.9%)	12 (42.9%)	8 (28.6%)	2 (7.1%)	-	-
จส.	21 (100%)	3 (14.3%)	8 (28.6%)	4 (19.1%)	7 (33.3%)	1 (4.8%)	-	-
รวม	198 (100%)	35 (17.7%)	49 (24.8%)	59 (29.8%)	45 (22.7%)	9 (4.6%)	1 (0.5%)	-

นักศึกษาส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่าง (29.8%) อยู่ในระดับ **พอใช้** ผู้ที่จัด
อยู่ในระดับ **ดี** มีเพียงคนเดียว (0.5%) **ค่อนข้างดี** มี 9 คน (4.6%) และ **ปานกลาง**
(22.7%) ซึ่งหากรวมจำนวนนักศึกษาตั้งแต่ระดับ **ดี** ถึง **พอใช้** เข้าด้วยกัน
จะมีนักศึกษาทั้งหมด 114 คน (57.6%) ซึ่งแม้จะเกินครึ่งแต่ยังไม่ถึง 3 ใน 5
ที่น่าเป็นห่วงคือ นักศึกษาที่อยู่ในระดับ **ต้องปรับปรุง** ความสามารถภาษาอังกฤษมี
49 คน (24.8%) และยังมีอยู่ในสภาพใช้การไม่ได้มี 35 คน (17.7%) คิดเป็น
นักศึกษาที่ **ใช้การไม่ได้ถึงต้องปรับปรุง** มีทั้งสิ้น 84 คน (42.4%) ดังนั้นคุณภาพด้าน

ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่จะจบการศึกษาจึงน่าเป็นห่วง เพราะไม่สามารถใช้ภาษา
 ได้ดีพอที่จะแข่งขันในโลกไร้พรมแดนเช่นปัจจุบันได้ จำเป็นต้องมีการพัฒนาอีกมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนน ฟัง พูด อ่าน และเขียน ในภาพรวม พบ
 ว่า ทุกทักษะมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกในระดับปานกลาง ณ ระดับ .001 นั่นคือ
 หากนักศึกษาทำคะแนนทักษะหนึ่งได้ดีก็มักจะทำคะแนนทักษะอื่น ๆ ได้ดีด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการฟัง พูด อ่าน และเขียน

	คะแนน เต็ม	\bar{X}	S.D.	คะแนน การฟัง	คะแนน การพูด	คะแนน การอ่าน	คะแนน การเขียน
คะแนนการฟัง	15	7.2	4.2	-	.48**	.41**	.610**
คะแนนการพูด	20	12.9	3.1	-	-	.45**	.49**
คะแนนการอ่าน	35	16.5	2.5	-	-	-	.53**
คะแนนการเขียน	30	16.0	1.8	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญ ณ ระดับ .001 (2-tailed)

การทดสอบสมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 "นักศึกษาที่เรียนในคณะ/โครงการที่
 ต่างกันมีความสามารถภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน" โดยใช้การวิเคราะห์
 ความแปรปรวน (ANOVA) พบว่า สมมติฐานถูกยอมรับ นั่นคือ ในภาพรวมแต่ละ
 คณะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .001 โดยเรียงตามคะแนนจาก
 มากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่ คณะ บธ. ทบ. พศ. จส. รศ. (จส. และ รศ. คณะ
 เท่ากัน) ทม. พค. และ สป. ตามลำดับ หากดูที่ละทักษะ พบว่า ความสามารถใน
 ทักษะการฟัง อ่าน และเขียน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่พบความแตกต่าง
 อย่างมีนัยสำคัญในทักษะการพูด

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถภาษาอังกฤษกับภูมิหลังของนักศึกษา
 สมมติฐานที่ศึกษามี 3 ข้อ คือ

1. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ในช่วง 3 ภาคการศึกษาที่ผ่านมา ที่สถาบันมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษา
2. จำนวนวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนในระดับปริญญาตรี/โท มีความสัมพันธ์กับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษา
3. จำนวนครั้งของการอบรม/กวดวิชาภาษาอังกฤษก่อนเข้าศึกษาและระหว่างศึกษาในสถาบัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ยอมรับสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ นั่นคือ ความสามารถทางภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยสะสม ($r = .24$) และจำนวนวิชาที่เรียนในระดับปริญญาตรี/โท ($r = .20$) ณ ระดับ .01 และความสามารถทางภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการอบรม/กวดวิชาภาษาอังกฤษ ($r = .14$) ณ ระดับ .05 อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ดังกล่าวในทุกข้ออยู่ในระดับน้อย แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวไม่ได้มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษามากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถทางภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์น้อยกับคะแนนเฉลี่ยสะสม ก็แสดงว่า ภาษาอังกฤษไม่ได้ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาต่าง ๆ ของสถาบันมากนัก

จุดอ่อนหรือข้อผิดพลาดของนักศึกษาในการใช้ภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์จุดอ่อนของนักศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการวิเคราะห์ที่ในภาพรวมอย่างคร่าว ๆ โดยศึกษาจุดอ่อนหลัก ๆ ของนักศึกษาในแต่ละทักษะดังนี้

การฟัง พบว่า ในการฟังข่าว และบทสัมภาษณ์ ซึ่งมีเนื้อหายาว มีคำถาม 14 ข้อ เป็นแบบมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก นักศึกษาที่ทำได้ 50% ขึ้นไปมี 129 คน (65.5%) เท่านั้น (ส่วนใหญ่จะทำได้ 6 ข้อ) แสดงว่า นักศึกษามีปัญหาในการฟังและจับประเด็นเรื่องยาว ในส่วนของการรับฝากข้อความทางโทรศัพท์ซึ่งเป็นการเติมคำในช่องว่าง นักศึกษามีปัญหาในการฟังที่ถนัด และสะกดตัว สังเกตจากการเติมคำลงในช่องว่าง นักศึกษามักอาศัยการฟังเสียงและสะกดตัวตามเสียงที่ได้ยิน

โดยไม่ได้ดูความหมายที่แท้จริงของเนื้อความ ในเรื่องประกาศสายการบินซึ่งเป็นการเติมคำในช่องว่างเช่นกัน นักศึกษามีปัญหาในการสะกดชื่อเมืองปลายทาง ทั้ง ๆ ที่เป็นชื่อเมืองที่มีชื่อเสียงของโลก แสดงว่า นักศึกษาขาดการใส่ใจการสะกดตัว

ในส่วนของ listening recall พบว่า นักศึกษามีปัญหาไม่รู้จักคำศัพท์ และไม่ใส่ใจเสียง -ed และ -s ที่ลงท้ายคำ มักใช้คำผิด part of speech เช่น ใช้คำนามแทนคำคุณศัพท์ (ใช้ resident แทน residential) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาไม่แน่ใจตัวสะกดจึงหยุดเขียนแค่นั้น เพราะคำ residential พยางค์สุดท้าย ตัว t- ออกเสียงเป็น ช ช้าง แต่สะกดด้วยอักษร t

การพูด ในตารางประเมินการพูด อาจารย์ผู้สัมภาษณ์จะให้คะแนนไปตามตัวชี้วัด 5 ด้านคือ การออกเสียง (pronunciation or accent) ความถูกต้องทางไวยากรณ์ (grammar) คำศัพท์ (vocabulary) ความคล่องในการพูด (fluency) และความเข้าใจคำถาม (comprehension) ทุกตัวชี้วัดจะมีคะแนนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 5 = ดีมาก (excellent) 4 = ดี (good) 3 = ปานกลาง (moderate) 2 = พอใช้ (fair) 1 = ต้องปรับปรุง (poor) หากดูที่ละตัวชี้วัด พบว่า ทุกคณะ/โครงการ จัดอยู่ในระดับค่อนข้างดี ยกเว้นคณะ พค. ที่อยู่ระหว่างพอใช้ถึงปานกลาง

ในด้านความถูกต้องทางไวยากรณ์และศัพท์ พบว่า ทุกคณะ/โครงการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นคณะ สป. และ พค. ที่อยู่ในระดับปานกลางถึงน่าพอใจ ในด้านความคล่องในการพูดทุกคณะ/โครงการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความเข้าใจนั้นแต่ละคณะมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ รศ. และ ทบ. อยู่ในระดับปานกลางถึงดี ขณะที่ บธ. ทม. และ จส. อยู่ในระดับปานกลาง ส่วน สป. และ พค. อยู่ในระดับพอใช้ถึงปานกลาง ดังนั้นในภาพรวมคือ กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการพูดเรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวันในระดับปานกลาง ปัญหาในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

การออกเสียง ผู้ฟังต้องมีสมาธิในการฟังจึงจะเข้าใจ และการออกเสียงผิดนำไปสู่การเข้าใจผิดเป็นครั้งคราว และมีความผิดพลาดด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ที่เด่นชัด

ไวยากรณ์ ผู้พูดผิดพลาดหลายครั้ง แสดงให้เห็นว่า ยังไม่เรียนรู้รูปแบบภาษา (pattern) หลักบางอย่าง จึงทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือสื่อสารผิดพลาดเป็นครั้งคราว

ศัพท์ บางครั้งผู้พูดเลือกใช้คำไม่ถูกต้อง ข้อจำกัดด้านศัพท์เป็นอุปสรรคต่อการอภิปรายหัวข้อสนทนาทางด้านสังคมและอาชีพทั่วไป

ความคล่อง ผู้พูดมักลังเลและสะดุด บางประโยคก็พูดไม่จบความ

ความเข้าใจ ผู้พูดสามารถเข้าใจคำพูดที่คู่สนทนาพูดได้ โดยคู่สนทนาต้องปรับให้เป็นคำพูดค่อนข้างง่ายและพยายามพูดให้ชัดเจนชัดคำ (careful, somewhat simplified speech) ในขณะที่สนทนา คู่สนทนาอาจต้องพูดซ้ำหลายครั้ง หรือต้องปรับเปลี่ยนคำพูดหลายครั้งเพื่อให้เข้าใจ

การอ่าน ในจำนวนข้อสอบแบบ selective deletion gap-filling ทั้งหมด 50 ข้อ นักศึกษาส่วนใหญ่ (34.8%) ทำได้ 21-25 ข้อ ผู้ที่ทำได้ 25 ข้อขึ้นไปมี 56 คน (28.3%) เท่านั้น แสดงว่าข้อสอบในลักษณะนี้ยากสำหรับนักศึกษา การวิเคราะห์จุดอ่อนในรายละเอียดทำได้ยาก จึงต้องใช้วิธีวิเคราะห์แบบสรุปความ นั่นคือ นักศึกษายังใช้ตัวชี้แนะในบริบท (context clue) ไม่ค่อยได้ดี ส่วนในตอนที่ 2 การตอบคำถามสั้น ๆ (short answer) ข้อผิดพลาดของนักศึกษาแบ่งเป็น

1. **ไม่เข้าใจคำถาม และอ่านประโยคที่กำหนดให้ไม่เข้าใจ** ซึ่งพบจุดอ่อนในลักษณะนี้ในทุกข้อคำถาม อันดูได้จากการตอบผิดของนักศึกษา

ตัวอย่างเช่น Our estimate which comes from the Institute of Life Insurance suggests the \$ 23,800 is required to rear a child to the age of eighteen, a sum that does not include the cost of a college education.

คำถาม : For what purpose is the sum of \$ 23,800 required?

คำตอบคือ To rear a child to the age of eighteen

คำตอบที่ผิด เช่น

- Know about total money that a child use
- To receipt money from the Institute of Life Insurance
- Life Insurance suggests
- Everything except cost of a college education และอื่น ๆ

2. ปัญหา *pronoun reference*

ตัวอย่างเช่น In the developing countries where the majority of people live in rural settings, which foster a marginal existence, low productivity, poor health and fatalism, the need and urgency for education cannot be overemphasized.

คำถาม : What fosters a marginal existence? คำตอบที่ถูกคือ rural settings

คำตอบที่ผิดมีหลากหลาย เช่น

- low productivity, poor health and fatalism (มีผู้ตอบผิดมากที่สุดคือ 70 คน)
- the need and urgency for education
- people (who) live in rural settings
- high expense
- in the developing countries และอื่น ๆ

3. คำตอบขาดหรือเกิน เพราะไม่รู้ว่ามีวลีต่าง ๆ เริ่มและจบที่ตรงไหน (poor knowledge of phrase boundary)

ตัวอย่างเช่น When included in natural development planning, the establishment of conservation zones can help reduce conflicts through zoning for different uses of the protected areas.

คำถาม : On what condition can the establishment of conservation areas help reduce conflicts?

คำตอบที่ถูกต้องเป็น when included in natural development planning แต่คำตอบของนักศึกษาไม่ครบความคือ

- national development planning (มีผู้ตอบมากที่สุดคือ 47 คน)
- zoning for different
- development planning
- included national development
- planning และอื่น ๆ

4. ยังไม่สามารถเดาคำศัพท์จากบริบทได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะยกตัวอย่างคำถามจากประโยคในข้อ 3 คือ

คำถาม : What word in the text has the same meaning as the underlined word "protected"?

คำตอบที่ถูกต้องคือ conservation แต่นักศึกษาตอบผิดหลากหลายดังนี้

- help/help reduce/reduce/reduce conflicts

- establishment/establishment of conservation zone
- risk
- zoning
- national development planning
- prevent/prevented
- safe/saved
- natural
- guard
- defend/defended/defence
- survival และอื่น ๆ

จากคำตอบเหล่านี้ แสดงว่า นักศึกษามีปัญหาในการทำความเข้าใจคำถาม ไม่สามารถยกคำตอบออกมาได้โดยตรง เนื่องจากไม่รู้ phrase boundary ดีพอ และยังอ่อนในเรื่องโครงสร้างประโยค การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ไม่ทราบว่า ส่วนใดเป็นประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย แม้การอ่านประโยคเดี่ยวแต่ยาว และโครงสร้างซับซ้อนยังมีปัญหามาก หากอ่านเรื่องยาวที่มีประโยคโครงสร้างซับซ้อน มีศัพท์ไม่คุ้นเคยและมีจำนวนมาก ก็ไม่ต้องสงสัยว่านักศึกษาต้องประสบปัญหาแน่ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังต้องการการปรับปรุงทักษะการอ่านอีกมาก โดยเฉพาะเรื่อง คำศัพท์

การเขียน ข้อสอบการเขียนจัดเป็นข้อสอบที่ยากมากสำหรับนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนที่การให้ระบุที่ผิดในประโยค นักศึกษาส่วนใหญ่คือ 137 คน (69.2%) ตอบถูกเพียง 6-10 ข้อจาก 20 ข้อ

จุดอ่อนของนักศึกษาคือ ไวยากรณ์ทุกประเด็นที่วัดในข้อสอบ ได้แก่

1. S-V agreement
2. ความแตกต่างระหว่างการใช้ expletive "it" และ "there"
3. superlative degree of adjectives/adverbs
4. parts of speech
5. active/passive voice
6. modal auxiliary verbs

7. missing pronoun subject
8. participle
9. noun modifier
10. conjunction
11. preposition
12. tense

ตอนที่ 2 เป็นการเขียนเรียงความ ซึ่งปกตินักศึกษาไม่ได้ใช้ทักษะนี้ในการเขียนปริญาโทแต่การเขียนก็เป็นทักษะภาษาอย่างหนึ่ง และมีความสัมพันธ์กับทักษะอื่นในระดับปานกลาง ความสามารถในการเขียนของนักศึกษาอยู่ในระดับพอใจ ถึงต้องปรับปรุง ในทุกองค์ประกอบที่วัด ได้แก่ เนื้อหา (content) การเรียบเรียง (organization) การใช้ศัพท์ (vocabulary) การใช้ภาษา (language use) และระบบการเขียน (mechanics) จุดอ่อนของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านเนื้อหา นักศึกษาที่เขียนเรียงความอยู่ในระดับพอใช้ถึงต้องปรับปรุง (6 คณะ/โครงการ) มีความรู้จำกัดในหัวข้อที่เขียน มีสาระน้อยมาก ไม่เพียงพอที่จะเขียนในหัวข้อนี้ได้ ส่วนที่อยู่ในระดับปานกลาง (2 คณะ/โครงการ) คือ พศ. และ บธ. ตามลำดับ มีจุดอ่อนคือ มีความรู้ในหัวข้อที่เขียนเพียงพอ แต่การขยายใจความหลักยังจำกัด เนื้อหาส่วนใหญ่สอดคล้องกับหัวข้อ แต่ขาดรายละเอียด

ด้านการเรียบเรียง ส่วนใหญ่ (7 คณะ/โครงการ) อยู่ในระดับพอใจถึงต้องปรับปรุง จุดอ่อนคือ เขียนแล้วอ่านไม่รื่น (non-fluent) ความคิดยังสับสนไม่ต่อเนื่อง ขาดการลำดับความอย่างมีเหตุผล นักศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลาง มีคณะเดียวคือ พศ. จุดอ่อนคือ การเรียบเรียงยังสวก ๆ แต่ประเด็นหลักเห็นได้ชัดเจน มีการขยายความจำกัด มีการลำดับความอย่างมีเหตุผลแต่ไม่สมบูรณ์

ด้านคำศัพท์ จัดอยู่ในระดับพอใช้ถึงต้องปรับปรุง จุดอ่อนคือ มีวงศัพท์จำกัด ใช้คำและสำนวนผิดบ่อย ๆ ยังเลือกใช้คำไม่ถูกต้อง ความหมายยังสับสนและไม่ชัดเจน มีคณะเดียวที่อยู่ในระดับปานกลางคือ พศ. นักศึกษามีวงศัพท์ที่จะเขียนเพียงพอ แต่ยังมีผิดพลาดด้านการเลือกใช้คำและสำนวน ตลอดจนชนิดของคำ แต่ความหมายไม่คลุมเครือ

การใช้ภาษา ทุกคณะ/โครงการอยู่ในระดับพอใช้ถึงต้องปรับปรุง จุดอ่อนของนักศึกษา คือ มีปัญหาหลักอยู่ที่การเขียน simple และ complex sentences ซึ่งข้อผิดพลาดที่พบบ่อย ๆ ได้แก่ การเขียนประโยคปฏิเสธ ความสอดคล้องด้านพจน์ (เอกพจน์และพหูพจน์) ของประธานและกริยา การใช้ tense การใช้คำนามเอกพจน์/พหูพจน์ (number) การลำดับคำ (word order/function) การใช้ articles และคำสรรพนาม มักเขียนข้อความในลักษณะ fragments และ run-ons การละคำที่จำเป็น (deletion) ทำให้ความหมายสับสนไม่ชัดเจน

ด้านระบบการเขียน (mechanics) หมายถึง การสะกดตัว การใช้ตัวอักษรเล็ก/ใหญ่ เครื่องหมายวรรคตอน และอื่น ๆ พบว่า นักศึกษาคณะ รศ. สป. พค. และ ทม. อยู่ในระดับพอใช้ถึงปานกลาง ส่วนคณะ บธ. พศ. ทบ. และ จส. อยู่ในระดับปานกลาง จุดอ่อนของกลุ่มแรกคือ มักสะกดผิดบ่อย มีปัญหาการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้ตัวอักษรเล็ก/ใหญ่ ให้ถูกต้อง การแบ่งย่อหน้า ปลายมืออ่านยาก ความหมายสับสนไม่ชัดเจน ส่วนกลุ่มหลังจุดอ่อนคือ สะกดตัวผิดและใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิด และใช้อักษรตัวเล็ก/ใหญ่ผิดเป็นบางครั้ง ยังคงมีปัญหาการแบ่งย่อหน้าแต่ความหมายไม่คลุมเครือ

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษานำร่อง นักศึกษาไม่รู้ลึกกุดตันที่จะต้องทำคะแนนให้ได้ดี เนื่องจากไม่มีผลกระทบใด ๆ ของนักศึกษา จึงเป็นไปได้ที่บางคนอาจไม่ตั้งใจทำข้อสอบมากนัก การวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาในอนาคตจึงควรทำอย่างเป็นทางการทั่วทั้งสถาบัน เพื่อจูงใจให้นักศึกษาทำคะแนนให้ได้ดีที่สุด

นอกจากนี้ ยังควรศึกษาเพิ่มเติมว่า นักศึกษารับเข้าศึกษาโดยใช้เกณฑ์คะแนนภาษาอังกฤษต่ำสุดไม่เท่ากันในแต่ละคณะนั้น มีความสามารถทางภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร ก่อนจบการศึกษา

ควรศึกษาความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาโททุกสถาบันการศึกษาทั่วประเทศเพื่อดูว่ามีคุณภาพ/หรือความสามารถมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

- กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2545. รายงานการ
สำรวจความคิดเห็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานต่อผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์รุ่นสำเร็จการศึกษาปี พ.ศ. 2542-2543.
- ณัฐชยา เกลยทรัพย์. 2547. ระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่กำลังจะจบหลักสูตร
ปริญญาโทของคณะ/สำนักต่างๆในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. งานวิจัยประเภท 3
ได้รับทุนอุดหนุนจากคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Bachman, L.F. 1990. **Fundamental considerations in language testing**. London:
Oxford University Press.
- Brindley, G. 1986. **The assessment of second language proficiency: Issues and
approaches**. National Research Center, Adult Migrant Education Program,
Australia.
- Carrol, J.B. 1961. Fundamental considerations in testing for English language
proficiency of foreign students. In **Testing the English proficiency of
foreign students**. Washington: Center for Applied Linguistics.
- Cziko, G.A. 1981. "Psychometric and edumetric approaches to language testing
implications and applications." **Applied linguistics**, 11 (1) 27-43.
- Davies, A. 1981. Reaction to the Palmer and Bachman and the Vollmer papers (2). In
J.C. Alderson and A. Hughes, eds. **Issues in language testing**, ELT
Documents 111, London: The British Council.
- Hamp-Lyons, L. 1991. Second language writing: Assessment issues. In B. Kroll, ed.
Second language writing. Cambridge: Cambridge University Press.
- Harris, D.P. 1969. **Testing English as a second language**. New York: McGraw-Hill
Book Company.
- Hauptman, P.C. et al. (eds.) 1985. **Second language performance testing**. Ottawa:
University of Ottawa Press.

- Jacobs, H.L. et al. 1981. **Testing ESL composition: A practical approach.** Rowley Mass.: Newbury House.
- Popham, W.J. 1978. **Criterion-referenced measurement.** Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-Hall.
- Rajatanun, P. 1995. Discrete-point vs integrative approach to second language testing. In **Papers on English language teaching in celebration of the 10th year of the Language Institute.** Bangkok: Thammasat University Press, 34-45.
- Spolsky, B. 1978. **Advances in language testing: Series 2, approaches to language testing.** Arlington, Virginia: Center for Applied Linguistics.
- Vallette, R. 1977. **Modern language testing, 2nd ed.** New York: Harcourt, Brace & Javanovich.
- Weir, C. J. 1990. **Communicative language testing.** Heme! Hempstead: Prentice Hall.
- 1993. **Understanding & developing language tests.** New York: Prentice Hall.
- and Bygate, M. 1990. **Meeting the criteria of communicativeness in a spoken language test.** Paper presented at the RELC Conference on Testing and Evaluation, Singapore.
-